

Etholiad Cynulliad
Cenedlaethol Cymru
2016

Ymgeiswyr ac asiantiaid

Rhan 3 o 6 – Gwariant
a rhoddion

Cyfieithiadau a fformatau eraill

I gael gwybodaeth am sut i gael y cyhoeddiad hwn mewn iaith arall, neu mewn print bras neu Braille, cysylltwch â'r Comisiwn Etholiadol:

The English version of this document can be found [here](#)

Ffôn: 020 7271 0500

E-bost: publications@electoralcommission.org.uk

Termau ac ymadroddion a ddefnyddiwn

Byddwch fel arfer yn gwneud digon i gydymffurfio â'r gyfraith os dilynwch y canllawiau hyn.

Rydym yn defnyddio '**rhaid**' wrth gyfeirio at ofyniad penodol. Rydym yn defnyddio '**dylai**' ar gyfer eitemau sy'n arfer da gofynnol, yn ein barn ni, ond nad ydynt yn ofynion cyfreithiol na rheoleiddiol.

Beth sy'n digwydd os na fyddwch yn dilyn y rheolau?

Os nad ydych yn cydymffurfio â'r gofynion cyfreithiol na rheoleiddiol, gallwch fod yn destun sancsiynau troseddol. Os enillwch yr etholiad a bod rhywun yn llwyddo mewn deiseb etholiadol yn erbyn gweithgareddau neu gofnodion eich ymgyrch, gallech gael eich gwahardd rhag dal swydd.

Os derbyniwch roddion na allwch eu derbyn yn gyfreithiol, gallech fod yn cyflawni trosedd a gallwn wneud cais i'r llysoedd am iddynt gael eu fforffedu

Mae rhagor o wybodaeth am rôl reoleiddio'r Comisiwn yn:

<http://www.electoralcommission.org.uk/cymru/our-work/roles-and-responsibilities/our-role-as-regulator-of-political-party-finances>

Gwariant a rhoddion

Mae'r ddogfen hon yn esbonio:

Y rheolau ar wariant a rhoddion i ymgeiswyr ac asiantiaid yn y cyfnod cyn etholiad Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 5 Mai 2016.

Mae'r ddogfen yn cwmpasu:

- y mathau o ymgeiswyr
- y cyfnod a reoleiddir
- faint y gallwch ei wario
- y gweithgareddau a gwmpesir gan y rheolau
- pa roddion y gallwch eu derbyn
- sut i wirio rhoddion a gewch
- cofnodi gwariant a rhoi gwybod amdano

Ffurflenni ac esboniadau:

- [Ffurflen gwariant a rhoddion ymgeiswyr](#)
- [Datganiad yr ymgeisydd](#)
- [Datganiad yr asiant](#)

Cyflwyniad

Rhaid i ymgeiswyr a'u hasiantiaid yn etholiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru ddilyn rheolau penodol ynghylch faint y gallant ei wario, gan bwy y gallant dderbyn rhoddion a'r hyn y mae'n rhaid iddynt ei gofnodi ar ôl yr etholiadau.

Mae'r ddogfen hon yn esbonio'r rheolau ar gyfer etholiad Cynulliad Cenedlaethol Cymru a gynhelir ar 5 Mai 2016.

Mae **Adran A** yn nodi'r rheolau ynglŷn â faint y gallwch ei wario, y gweithgareddau a gwmpesir gan y rheolau a pha wybodaeth y mae angen ei chofnodi.

Mae **Adran B** yn nodi'r rheolau ynglŷn â rhoddion, sut i wirio a allwch eu derbyn a pha gofnodion y mae'n rhaid i chi eu cadw. Mae rhoddion yn cynnwys cyfraniadau o arian, nwyddau neu wasanaethau tuag at eich gwariant.

Mae **Adran C** yn esbonio sut i roi gwybod am gyllid eich ymgyrch ar ôl yr etholiad. **Hyd yn oed os nad ydych wedi gwario unrhyw arian, rhaid i chi gyflwyno adroddiad o hyd.**

Yr asiant etholiadol sy'n bennaf cyfrifol am gydymffurfio â'r rheolau. Fodd bynnag, ar ôl yr etholiadau, rhaid i'r ymgeisydd a'r asiant lofnodi datganiadau yn dweud bod eu ffurflen gwariant a rhoddion yn gyflawn hyd eithaf eu gwybodaeth. Mae hyn yn golygu bod angen hefyd i ymgeiswyr fod yn gwbl ymwybodol o'r rheolau a sicrhau bod eu hasiant yn eu dilyn.

Mae mathau gwahanol o ymgeiswyr yn etholiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Mae gan y mathau gwahanol o ymgeiswyr derfynau gwariant gwahanol a rhwymedigaethau adrodd gwahanol. Dylech ddarllen y canllawiau hyn yn ofalus er mwyn sicrhau eich bod yn deall eich rhwymedigaethau adrodd.

Mae'r ddogfen hon yn rhan o'n canllawiau ar gyfer ymgeiswyr ac asiantiaid.

Mae mwy o wybodaeth ynghylch agweddau eraill o sefyll mewn etholiad ar gael ar ein [tudalen canllawiau i ymgeiswyr ac asiantiaid](#).

Adran A - Eich gwariant

Mae'r adran hon yn nodi'r rheolau ynglŷn â faint y gall ymgeisydd ei wario, y gweithgareddau a gwmpesir gan y rheolau a pha wybodaeth y mae angen ei chofnodi.

Trosolwg o'r rheolau

Mae'r rheolau ynglŷn â gwariant yn gymwys i wariant ar weithgareddau i hyrwyddo'ch ymgeisyddiaeth neu feirniadu ymgeiswyr eraill yn ystod y cyfnod a reoleiddir.

Mae'r cyfnod a reoleiddir yn adeg benodol pan fydd y terfynau gwariant a'r rheolau yn gymwys.

Mae mathau gwahanol o ymgeiswyr yn etholiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru a therfynau gwariant a rhwymedigaethau adrodd gwahanol. Ceir crynodeb o'r rhain yn y tabl ar dudalen 7.

Mae gwariant ymgeiswyr yn cynnwys unrhyw dreuliau yr eir iddynt, p'un a yw hynny ar nwyddau, gwasanaethau, eiddo neu gyfleusterau, at ddibenion etholiad yr ymgeisydd yn ystod y cyfnod a reoleiddir.

Mae hyn yn cynnwys:

- eitemau neu wasanaethau a brynwyd cyn i'r cyfnod a reoleiddir ddechrau, ond a ddefnyddiwyd yn ystod y cyfnod hwnnw
- gwerth eitemau neu wasanaethau a roddwyd i chi am ddim neu a roddwyd i chi am bris gostyngol anfasnachol o fwy na 10%

Ceir rheolau sy'n cwmpasu:

- pwy all awdurdodi gwariant a thalu am eitemau a gwasanaethau
- faint y gallwch ei wario
- pa weithgareddau sy'n cyfrif tuag at eich terfyn gwariant
- terfynau amser ar gyfer derbyn a thalu anfonebau
- pa gofnodion y mae'n rhaid i chi eu cadw

Gelwir gwariant ymgeiswyr yn 'dreuliau' yn aml. Weithiau, mae pobl yn meddwl bod hyn yn golygu y gall gwariant gael ei adalu gan y cyngor lleol, neu gennym ni. Nid felly y mae. Nid oes gennych hawl i adennill unrhyw wariant o arian cyhoeddus.

- sut a phryd rydych yn rhoi gwybod am eich gwariant

Mathau o ymgeisyddiaeth.

Ymgeiswyr etholaethol yw ymgeiswyr sy'n sefyll etholiad yn un o'r 40 o etholaethau yng Nghymru.

Ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol yw ymgeiswyr sy'n sefyll ar restr plaid am un o'r 20 o seddi rhanbarthol yng Nghymru. Gall plaid restru hyd at 12 o ymgeiswyr rhanbarthol ym mhob un o'r pum rhanbarth.

Gall **ymgeiswyr rhanbarthol annibynnol**, nad ydynt yn sefyll ar ran plaid, sefyll etholiad yn un o'r pum rhanbarth yng Nghymru.

Mae cyfanswm o 20 o seddi rhanbarthol. Mae pedair sedd ym mhob un o'r pum rhanbarth.

O ran ymgeiswyr etholaethol ac ymgeiswyr rhanbarthol annibynnol, yr asiant etholiadol sy'n gyfrifol am gofnodi a rhoi gwybod am holl wariant a rhoddion ymgyrch.

O ran ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol, y **blaid** sy'n cofnodi ac yn rhoi gwybod am wariant a rhoddion ymgyrch, a bydd unrhyw wariant yn cyfrif tuag at derfyn gwariant pleidiau.

Rhaid i ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol gyflwyno datganiad yn nodi bod y ffurflen gwariant plaid yn gyflawn ac yn gywir hyd eithaf eu wybodaeth, ac yn cynnwys unrhyw wariant ar yr ymgyrch i hyrwyddo eu hymgeisyddiaeth yn y rhanbarth lle roeddent yn sefyll fel ymgeisydd.

Os ydych yn sefyll fel **ymgeisydd deuol**, rhaid i'r ymgeisydd neu'r asiant penodedig roi gwybod am yr holl wariant ar eich ymgyrch, a bydd yr holl wariant ar eich ymgyrch fel ymgeisydd rhanbarthol yn wariant gan eich plaid, a rhaid i'r blaid roi gwybod amdano.

Gall ymgeisydd sefyll fel ymgeisydd etholaethol a hefyd fel ymgeisydd rhanbarthol ar yr un pryd - Gelwir hyn yn '**Ymgeisyddiaeth ddeuol**'.

Fodd bynnag, rydych ond yn gallu sefyll fel ymgeisydd mewn etholaeth yn y rhanbarth rydych yn sefyll fel ymgeisydd rhanbarthol ynddo.

Am ragor o wybodaeth, gweler ein taflen ffeithiau [yma](#)

I gael mwy o wybodaeth ynghylch rhannu gwariant, gweler ein canllawiau:

[Papur Arbenigol: Rhannu Gwariant](#)

Pryd y bydd y rheolau ynglŷn â gwariant a rhoddion yn gymwys?

Mae'r rheolau ynglŷn â gwariant a rhoddion ymgeiswyr yn gymwys yn ystod y cyfnod a reoleiddir.

Y cyfnod a reoleiddir

Mae'r cyfnod a reoleiddir ar gyfer etholiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn dechrau **ar y diwrnod ar ôl** i chi ddod yn ymgeisydd yn swyddogol ac yn dod i ben ar y diwrnod pleidleisio, sef 5 Mai 2016.

Rhaid i chi aros o fewn y terfyn gwariant yn ystod y cyfnod a reoleiddir. Rhaid i chi gadw cofnodion o'ch holl wariant a rhoddion yn ystod y cyfnod a reoleiddir.

Y dyddiad cynharaf y gallwch ddod yn ymgeisydd yn swyddogol yw'r dyddiad y diddymir Cynulliad Cenedlaethol Cymru, 6 Ebrill 2016.

Byddwch yn dod yn ymgeisydd ar y dyddiad hwn os ydych chi neu eraill eisoes wedi cyhoeddi'ch bwriad i sefyll. Er enghraifft, efallai fod eich plaid wedi cyhoeddi datganiad i'r wasg pan gawsoch eich dewis, neu efallai eich bod wedi cyhoeddi'ch bwriad mewn cyfarfod i drigolion cyn diddymu'r Cynulliad.

Os nad yw'ch bwriad i sefyll wedi cael ei gyhoeddi erbyn y diwrnod y diddymir y Cynulliad, byddwch yn dod yn ymgeisydd yn swyddogol ar y dyddiad cynharaf o'r rhain:

- y dyddiad yr ydych chi neu berson arall yn datgan eich bwriad i sefyll
- y dyddiad y cawsoch eich enwebu

Mae enwebiadau ar gyfer ymgeisyddiaeth yn agor ar 31 Mawrth. Y dyddiad cynharaf y bydd y rheolau gwariant a rhoddion ymgeisydd yn berthnasol i chi yw 7 Ebrill, y diwrnod ar ôl diddymu Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Os cewch eich enwebu rhwng 31 Mawrth a 6 Ebrill, dylech ddilyn y rheolau gwariant a rhoddion ar gyfer y cyfnod yma. Ni fydd eich

Os ydych yn dechrau gwario arian ar ymgyrchu ond yn penderfynu peidio â sefyll fel ymgeisydd yn ddiweddarach, neu os caiff eich enwebiad ei wrthod am unrhyw reswm, ni fydd angen i chi gyfrif am eich treuliau yn ystod y cyfnod a reoleiddir na chyflwyno ffurflen.

Mae mwy o wybodaeth ynghylch dod yn ymgeisydd ar ein gwefan:

[Canllawiau i ymgeiswyr ac asiantiaid](#)

gwariant yn ystod y cyfnod yma yn cyfrif tuag at eich terfyn gwario ar gyfer y cyfnod a reoleiddir.

Mae'n **rhaid** i bob ymgeisydd sicrhau eu bod yn gymwys i sefyll mewn etholiad **ar adeg eu henwebu**.

Mae gwybodaeth fanylach ar sefyll mewn etholiad ar gael yma

[A allwch sefyll etholiad?](#)

ac yma

[Sefyll fel ymgeisydd annibynnol](#) (ymgeiswyr etholaeth) /

[Sefyll fel rhanbarthol annibynnol](#) (ymgeiswyr rhanbarthol).

Faint y gallaf ei wario?

Cyfrifir y terfyn gwariant i ymgeiswyr etholaethol ac ymgeiswyr rhanbarthol annibynnol drwy adio swm sylfaenol a swm atodol amrywiadwy, sy'n ystyried nifer yr etholwyr cofrestredig yn yr etholaeth neu'r rhanbarth lle rydych yn sefyll etholiad.

Rhaid i chi aros o fewn y terfyn gwariant. Rhaid i chi gadw cofnodion o'ch gwariant a'ch rhoddion fel y gallwch gwblhau'ch ffurflen gwariant a rhoddion ar ôl yr etholiad.

Mae'r tabl isod yn nodi'r swm penodedig ynghyd â'r symiau amrywiadwy sy'n gymwys i fathau gwahanol o ymgeiswyr:

Math o ymgeisydd	Swm penodedig	Symiau amrywiadwy
Ymgeiswyr etholaethol	£8,700	6c fesul etholwr cofrestredig mewn etholaeth fwrdeistref, neu 9c fesul etholwr cofrestredig mewn etholaeth sirol
Ymgeiswyr rhanbarthol annibynnol		Cyfanswm y terfyn uchaf ar gyfer pob etholaeth yn y rhanbarth
Ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol		Caiff gwariant ei gynnwys yn nherfyn gwariant y plaid Mae canllawiau i bleidiau ar gael yma
Ymgeisydd deuil annibynnol	£8,700	6c fesul etholwr cofrestredig mewn etholaeth fwrdeistref, neu 9c fesul etholwr cofrestredig mewn etholaeth sirol Hefyd Cyfanswm y terfyn uchaf ar gyfer pob etholaeth yn y rhanbarth
Ymgeisydd deuil plaid	£8,700	6c fesul etholwr cofrestredig mewn etholaeth fwrdeistref, neu

Nid oes rhaid i ymgeisydd rhestr plaid gofnodi gwariant ymgyrchu, gan y caiff ei gofnodi gan y plaid.

Mae'n rhaid i ymgeiswyr etholiad ac ymgeiswyr rhanbarthol annibynnol gofnodi ac adrodd ar **bob** gwariant ymgyrchu a rhoddion.

Bydd eich swyddfa etholiadau lleol yn gallu rhoi'r niferpedd etholwyr cyfredol i chi, er mwyn i chi gynllunio'ch treuliau.

Mae manylion eich swyddfa etholiadau lleol ar gael [wefan fy mhleidlais i](#).

		9c fesul etholwr cofrestredig mewn etholaeth sirol Caiff gwariant ar hyrwyddo'r rhestr plaid ei gynnwys yn nherfyn gwariant y blaid. Ceir canllawiau i bleidiau yma
--	--	--

Bydd eich swyddfa etholiadau leol yn gallu dweud wrthych ai etholaeth fwrdeistref neu etholaeth sirol yw eich etholaeth chi.

Mae nifer yr etholwyr mewn etholaeth benodol yn seiliedig ar y gofrestr etholwyr fel y mae ar y dyddiad olaf ar gyfer cyhoeddi hysbysiad etholiad, sef 30 Mawrth 2016.

Beth sy'n cyfrif fel gwariant ymgeisydd?

Mae gwariant ymgeiswyr yn cynnwys costau:

- hysbysebion o unrhyw fath. Er enghraifft, posteri, hysbysebion mewn papurau newydd, gwefannau neu fideos YouTube.
- deunydd a anfonwyd at bleidleiswyr yn ddigymell. Er enghraifft, llythyrau, taflenni neu negeseuon e-bost a anfonwch nad ydynt mewn ymateb i ymholiadau penodol.
- costau cludiant i chi neu'ch ymgyrchwyr. Er enghraifft, ceir wedi'u llogi neu gludiant cyhoeddus i chi neu'ch ymgyrchwyr.
- cyfarfodydd cyhoeddus
- costau staff. Er enghraifft, cyflog asiant, neu staff wedi'u secondio gan eu cyflogwyr i chi. Nid oes angen i chi gynnwys amser a dreulir ar eich ymgyrch gan wirfoddolwyr.
- swyddfeydd. Er enghraifft, swyddfa'ch ymgyrch.
- costau gweinyddol. Er enghraifft, biliau ffôn, deunydd ysgrifennu, llungopiâu a defnyddio cronfeydd data.

Ar gyfer pob gweithgarwch, rhaid i chi gynnwys yr holl gostau cysylltiedig. Er enghraifft, os ydych yn llunio taflenni neu hysbysebion, rhaid i chi gynnwys y costau dylunio a dosbarthu.

Beth nad yw'n cyfrif fel gwariant ymgeisydd?

- talu ernes ymgeisydd
- unrhyw beth (ac eithrio hysbysebion) sy'n ymddangos mewn papur newydd neu ar sianel ddarlledu drwyddedig
- cyfleusterau rydych yn eu defnyddio am fod gennych hawl i wneud hynny fel ymgeisydd, megis ystafell gyhoeddus ar gyfer cyfarfod
- amser gwirfoddolwyr gan gynnwys amser a dreulir gan eich staff nad ydych yn eu talu amdano
- y defnydd o brif gartref rhywun
- y defnydd o gar personol rhywun neu gludiant arall
- cyfarpar cyfrifiadurol cyffredinol a brynir at ddefnydd personol yr ymgeisydd

Caiff unrhyw wariant i hyrwyddo'r blaid neu'r ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol ei ystyried yn wariant gan y blaid yn hytrach na gwariant ymgeisydd.

I gael rhagor o wybodaeth am wariant plaid, gweler y ddolen isod.

[Gwariant plaid ar ymgyrch](#)

Cyfarfodydd cyhoeddus

Nid oes angen i chi gynnwys costau:

- digwyddiadau a gynhelir i aelodau'ch plaid yn unig
- digwyddiadau a gynhelir yn bennaf at ddibenion ac eithrio'ch ymgyrch, lle mae'ch presenoldeb yn gysylltiedig - er enghraifft digwyddiad cymdeithasol blynyddol lle rydych yn dweud ychydig o eiriau

Weithiau, efallai na fydd yn hawdd penderfynu a ddylid cynnwys digwyddiad. Yn yr achosion hyn, dylech wneud asesiad gonest yn seiliedig ar y ffeithiau ynghylch a yw'r cyfarfod wir yn cael ei gynnal at ddibenion eraill.

Efallai y cewch eich gwahodd i hustyngau a gynhelir gan sefydliadau lleol neu grwpiau cymunedol hefyd. Rydym wedi cyhoeddi [canllawiau ar hustyngau](#) ar wahân sy'n esbonio pryd y bydd y rheolau ynglŷn â gwariant yn gymwys i'r digwyddiadau hyn o bosibl.

Amser gwirfoddoli

Weithiau efallai na fyddwch yn siŵr a yw rhywun sy'n gweithio dros eich ymgyrch yn wirfoddolwr neu a ddylech gyfrif ei amser tuag at eich terfyn gwariant. Er enghraifft, efallai fod yr unigolyn yn cynnig gwasanaethau tebyg yn broffesiynol i'r rhai y mae'n eu cyflawni i chi.

Mae'n debygol o fod yn wirfoddolwr os, er enghraifft:

- na fydd ei gyflogwr yn talu am yr amser a dreulir ganddo ar eich ymgyrch, neu;
- mae'n cymryd amser i ffwrdd o'r gwaith, neu;
- os na fyddwch yn elwa ar unrhyw yswiriant proffesiynol sydd ganddo, os yw'n hunangyflogedig

Os bydd yn defnyddio cyfarpar neu ddeunyddiau arbenigol, dylech ystyried a yw eu defnydd yn wariant tybiannol, gan ddefnyddio'r egwyddorion ar dudalen 13.

Treuliau personol

Mae treuliau personol yn cynnwys treuliau teithio a byw rhesymol (fel costau gwesty) yr ymgeisydd. **Nid** yw treuliau personol yn cyfrif tuag at eich terfyn gwariant, ond **rhaidd** i chi eu cofnodi ar eich ffurflen gwariant.

Gall treuliau personol gynnwys llogi car i'r ymgeisydd os nad yw'r ymgeisydd yn berchen ar gar eisoes, neu os nad yw ei gar yn addas ar gyfer ymgyrchu. Er enghraifft, os ydych yn sefyll mewn etholaeth wledig, efallai y bydd yn rhesymol llogi cerbyd gyriant pedair olwyn i gyrraedd ardaloedd anghysbell.

Mae'n rhaid i ymgeiswyr etholaeth ac ymgeiswyr rhanbarthol annobynol gynnwys eu treuliau personol yn eu cofnod gwariant ymgyrchu.

Ar gyfer ymgeiswyr rhestr rhanbarthol plaid, bydd y plaid yn cyflwyno'r cofnod. Mae'n rhaid i'r ymgeisydd gyflwyno datganiad yn datgan hyd eithaf eich gwybodaeth fod y cofnod yn gywir.

Deunydd y gellir ei lawrlwytho

Os rhoddwch ddeunydd ar wefan i bobl ei argraffu at eu defnydd personol, fel posteri ffenestr neu ffurflenni deiseb, bydd y costau dylunio a chostau'r wefan yn cyfrif fel gwariant ymgeisydd.

Nid oes angen i chi gyfrif costau argraffu pobl yn erbyn eich terfyn gwariant, oni bai bod pobl yn argraffu dogfennau ar eich rhan.

Os gallai'r deunydd gael ei argraffu a'i ddsbarthu i bleidleiswyr – er enghraifft, taflen – bydd angen i chi esbonio sut rydych yn disgwyl i bobl ei defnyddio.

Os byddwch yn awdurdodi defnydd ehangach o'r deunydd, gall y costau cynhyrchu gyfrif fel gwariant ymgeisydd ni waeth pwy sy'n gwneud y gwaith argraffu.

Eitemau a roddir am ddim neu am bris gostyngol a 'gwariant tybiannol'

Efallai y byddwch yn talu am eitemau neu weithgareddau am gost is na'u gwerth masnachol. Er enghraifft:

- mae cyflenwr sy'n cefnogi'ch ymgyrch yn rhoi nwyddau neu wasanaethau i chi am bris gostyngol
- mae'ch plaid yn gadael i chi ddefnyddio swyddfa neu gyfleusterau eraill, neu'n talu am daflenni ar eich rhan

Rhaid i chi gofnodi gwerth masnachol **llawn** yr eitemau neu'r gweithgareddau hyn:

- os cewch yr eitem am ddim neu am bris gostyngol anfasnachol o fwy na 10%, ac;
- mae'r gwahaniaeth mewn gwerth rhwng y gwerth masnachol a'r hyn a dalwch dros £50

Os cewch ostyngiad o 10% neu lai, neu os yw'r gwahaniaeth mewn gwerth yn £50 neu lai, dim ond y swm a dalwch y mae'n rhaid i chi ei gofnodi.

Gelwir y gwahaniaeth rhwng y gwerth masnachol a'r pris a dalwch yn 'wariant tybiannol'.

Mae gwariant tybiannol sydd dros £50 hefyd yn rhodd. Mae rhagor o wybodaeth am y rheolau ynglŷn â rhoddion yn Adran B o'r canllawiau hyn.

Prisio gwariant tybiannol

Os yw'r cyflenwr yn ddarparwr masnachol, dylech ddefnyddio'r cyfraddau y mae'n eu codi ar gwsmeriaid eraill. Os nad yw'r wybodaeth hon ar gael, dylech ganfod beth mae darparwyr tebyg yn ei godi am yr un nwyddau neu wasanaethau a defnyddio hyn fel y gwerth masnachol.

Gostyngiadau masnachol yw'r rhai sydd ar gael i gwsmeriaid tebyg eraill, fel gostyngiadau ar gyfer swmp-archebion neu ostyngiadau tymhorol.

Gostyngiadau anfasnachol yw gostyngiadau arbennig a roddir i chi gan gyflenwyr. Mae hyn yn cynnwys unrhyw gyfradd arbennig nad yw ar gael ar y farchnad agored.

Mae'r rhyngwryd yn adnodd da o ran dod o hyd i gyfradd y farchnad am nwyddau a gwasanaethau.

Dylech gadw cofnod o'r modd y lluniwyd eich prisiad a chadw copïau o unrhyw ddyfynbrisiau a gewch.

Ar ôl yr etholiadau, rhaid i'r asiant ddatgan gwerth pob eitem o wariant tybiannol. Rhaid i'r gwerth a ddatganwch fod yn asesiad gonest a rhesymol o'r gwerth masnachol.

Er enghraifft:

Mae argraffwr lleol fel arfer yn codi £600 i argraffu 12,000 o daflenni lliw A5 dwy ochr.

Mae'r argraffwr yn cefnogi'ch ymgyrch felly mae'n rhoi gostyngiad o 30% (£180) i chi ar gost y taflenni. Dim ond £420 a dalwch. **Nid** yw'r gostyngiad hwn ar gael i gwsmeriaid eraill.

Gwerth masnachol	Y pris a dalwch	Gwariant tybiannol
£600	£420	£180

Bydd angen i chi gofnodi gwariant tybiannol o £180 tuag at eich terfyn gwariant yn ogystal â'r £420 a dalwyd gennych.

Os nad ydych yn siŵr sut y dylech brisio rhywbeth, **e-bostiwch** neu ffoniwch ni i gael cyngor.

Prisio staff ar secondiad

Os bydd cyflogwr yn secondio aelod o staff i'ch ymgyrch, rhaid i chi gofnodi ei gyflog gros ac unrhyw lwfansau ychwanegol fel y gwerth tybiannol.

Nid oes angen i chi gynnwys cyfraniadau yswiriant gwladol na phensiwn y cyflogwr. Bydd angen i chi gynnwys gwerth unrhyw dreuliau, fel costau teithio neu fwyd, rydych chi neu'r cyflogwr yn eu had-dalu.

Rhannu Gwariant

Weithiau, efallai y bydd angen i chi rannu eich costau rhwng gweithgareddau sy'n cyfrif fel gwariant ymgeisydd a'r rhai nad ydynt yn cyfrif fel gwariant ymgeisydd.

Er enghraifft, rhwng:

- eitemau a ddefnyddiwyd cyn ac yn ystod y cyfnod a reoleiddir
- gwariant ar eich ymgyrch a gwariant ar weithgareddau eraill fel swyddfa rydych yn ei rhannu â'ch plaid leol

Ym mhob achos, dylech wneud asesiad gonest, yn seiliedig ar y ffeithiau, o gyfran y gwariant y gellir ei phriodoli'n deg i'ch gwariant fel ymgeisydd.

Weithiau, gall fod yn anodd gwneud rhaniad union gywir. Er enghraifft, os ydych yn rhannu swyddfa plaid, efallai mai dim ond dadansoddiad o gostau galwadau dros werth penodol y gall eich bil ffôn ei ddarparu.

Yn yr achosion hyn, dylech ystyried y ffordd orau o wneud asesiad gonest ar sail y wybodaeth sydd gennych. Er enghraifft, gallech gymharu'r bil ag un nad yw'n cwmpasu cyfnod a reoleiddir.

I gael mwy o wybodaeth ynghylch rhannu gwariant, gweler ein canllawiau:

[Papur Arbenigol: Rhannu Gwariant](#)

Ar ôl yr etholiad bydd rhaid, bydd yn rhaid i chi lognodi cofnod i ddatgan ei fod yn gywir ac yn gyflawn hyd ethaf eich gwybodaeth.

Mae'n drosedd i wneud datganiad ffug gan wybod hynny neu yn ddiotal.

Gwariant ar ymgyrch plaid wleidyddol

Mae gan bleidiau gwleidyddol derfynau gwariant ar ymgyrchu hefyd. Mae'r rhain ar wahân i gyfnod a reoleiddir a therfynau gwariant ymgyrch ymgeisydd.

Penderfynu ai gwariant ymgeisydd neu wariant plaid yw eitem

Nid oes angen cyfrif gwariant yn erbyn terfyn gwariant yr ymgeisydd a'r plaid. Bydd eitem o wariant yn dod o dan y naill categori neu'r llall:

- bydd eitemau sy'n hyrwyddo'r ymgeisydd sy'n ymladd sedd etholaethol, neu ymgeisydd rhanbarthol annibynnol, yn cyfrif tuag at derfyn gwariant yr ymgeisydd
- caiff eitemau sy'n hyrwyddo'r plaid, **gan gynnwys** ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol dros sedd ranbarthol, eu cwmpasu gan y rheolau ynglŷn â gwariant ymgyrch plaid.

Mae'r cyfnod a reoleiddir ar gyfer pleidiau gwleidyddol yn yr etholiad hwn yn dechrau ar **5 Ionawr 2016** ac yn dod i ben ar y diwrnod pleidleisio sef **5 Mai 2016**

Am ragor o wybodaeth am wariant ymgyrch plaid wleidyddol, gweler ein canllawiau ar [wariant ymgyrch plaid](#).

I gael rhagor o wybodaeth am wariant ymgyrch i ymgeiswyr deul, gweler ein taflen ffeithiau ar [Ymgeiswyr Deul](#)

Pwy sy'n gyfrifol am wariant ymgeisydd?

Ceir rheolau i sicrhau y gellir rheoli'r gwariant a'i gofnodi ac adrodd arno yn gywir.

Yn ystod y cyfnod a reoleiddir, dim ond y bobl ganlynol y caniateir iddynt **fynd i gostau** ar wariant etholiadol. Ystyr 'mynd i gostau' yw gwneud ymrwymiad cyfreithiol i wario arian:

- yr asiant
- yr ymgeisydd;
- unrhyw un a awdurdodir gan yr ymgeisydd neu'r asiant

Rhaid i'r asiant yn hytrach na'r ymgeisydd wneud **taliadau** ar gyfer y rhan fwyaf o wariant yr ymgeisydd yn ystod y cyfnod a reoleiddir. Ceir tri eithriad:

- gall yr ymgeisydd dalu am eitemau cyn i'r asiant gael ei benodi;
- gall ymgeiswyr etholaethol dalu am hyd at £600 mewn treuliau personol, a gall ymgeiswyr rhanbarthol (ymgeiswyr annibynnol ac ymgeiswyr rhestr plaid) dalu am hyd at £900 mewn treuliau personol;
- gall yr asiant awdurdodi rhywun yn ysgrifenedig i dalu am fân dreuliau fel deunydd ysgrifennu neu gostau postio. Rhaid i'r awdurdodiad gynnwys swm y taliad.

Gall ymgeiswyr hefyd weithredu fel eu hasiant etholiadol eu hunain. Ar ôl iddo gael ei benodi, rhaid i'r asiant gadw anfonebau neu dderbynebion ar gyfer unrhyw daliadau o £20 neu fwy.

Dylech sicrhau bod eich gwirfoddolwyr a'ch ymgyrchwyr yn ymwybodol o'r rheolau hyn ac yn gwybod pwy all ac na all fynd i gostau neu dalu costau.

Pwysig

Mae canllawiau r benodi asiantiaid etholiadol ar gael ar ein [gwefan](#).

Os ydych yn awdurdodi rhywun i wario ar ymgyrchu, mae'n arfer da gwneud hynny'n ysgrifenedig a bod yn glri faint gallant wario ac ar beth.

Mewn etholaethau sirol yn unig, gall asiant etholiadol benodi is-asiant i'w cynorthwyo.

Mae mwy o wybodaeth ynghylch penodi is-asiant ar gael ar ein [gwefan](#).

Y cofnodion y mae'n rhaid i chi eu cadw

Rhaid i ymgeiswyr etholaethol ac ymgeiswyr rhanbarthol annibynnol gofnodi eu **holl** wariant a rhoddion fel ymgeiswyr. Bydd angen i chi gynnwys y wybodaeth hon ar eich ffurflen gwariant ar ôl yr etholiad.

Mae gwariant ar hyrwyddo ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol yn cyfrif tuag at wariant plaid, a'r blaid sy'n rhoi gwybod amdano. Gweler y tabl isod.

Ar ôl iddo gael ei benodi, yr asiant etholiadol sy'n gyfrifol am gofnodi gwariant ymgyrch. Gweler rhan C am ragor o wybodaeth.

Math o ymgeisydd	Gwariant a rhoddion ymgyrch	Treuliau personol
Ymgeiswyr etholaethol	Yr ymgeisydd neu'r asiant sy'n gyfrifol am roi gwybod	Yr ymgeisydd neu'r asiant sy'n gyfrifol am gofnodi a rhoi gwybod
Ymgeiswyr rhanbarthol annibynnol	Yr ymgeisydd neu'r asiant sy'n gyfrifol am roi gwybod	Yr ymgeisydd neu'r asiant sy'n gyfrifol am gofnodi a rhoi gwybod
Ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol	Y blaid sy'n rhoi gwybod am wariant a rhoddion ymgyrch.	Mae'r ymgeisydd yn cwblhau ffurflen datganiad yn nodi bod y treuliau ar ffurflen y blaid yn gywir.

Beth sydd angen i chi ei gofnodi

Ar gyfer pob eitem o wariant ymgeisydd a threuliau personol, dylech gofnodi'r wybodaeth ganlynol i'w rhoi ar eich ffurflen gwariant:

- ar gyfer beth roedd y gwariant – er enghraifft, taflenni neu hysbysebu
- enw a chyfeiriad y cyflenwr
- y swm neu'r gwerth
- ar ba ddyddiad y gwnaethoch wario'r arian

Ar ôl iddo gael ei benodi, rhaid i'r asiant gadw anfonebau neu dderbynebon ar gyfer unrhyw daliadau o £20 neu fwy.

Rhaid i chi gynnwys gwerth masnachol llawn eitemau neu wasanaethau a roddwyd i chi am ddim neu a roddwyd i chi am ostyngiad anfasnachol o fwy na 10%. Gweler tudalennau 13 a 14 ar wariant tybiannol i gael rhagor o wybodaeth.

Mae'n rhaid I gostau gynnwys TAW, hyd yn oed os gallwch adfer taliadau TAW.

Ar ôl yr etholiad

Ar ôl yr etholiad, rhaid i'r asiant gydymffurfio â'r terfynau amser ar gyfer:

- derbyn a thalu anfonebau;
- anfon ffurflen gwariant a rhoddion at y swyddog canlyniadau lleol.

Rhaid i'r asiant a'r ymgeisydd hefyd gyflwyno datganiadau bod y ffurflen yn gyflawn ac yn gywir.

Rhaid i chi gyflwyno ffurflen gwariant a'r datganiadau, hyd yn oed os nad ydych wedi gwario unrhyw arian. Gelwir hwn yn ddatganiad 'dim trafodion'.

Nodir y terfynau amser hyn, a rhagor o wybodaeth am roi gwybod am wariant, yn Adran C o'r canllawiau hyn.

Adran B – Eich rhoddion

Mae'r adran hon yn esbonio'r rheolau ynglŷn â rhoddion, sut i gadarnhau y gellir derbyn rhodd a pha wybodaeth y mae angen i chi ei chofnodi.

Trosolwg o'r rheolau

Dim ond rhoddion o arian, eitemau neu wasanaethau tuag at eu gwariant ar ymgyrch gan ffynonellau penodol a leolir yn y DU yn bennaf y gall ymgeiswyr eu derbyn, a rhaid iddynt roi gwybod amdanynt i'r Swyddog Canlyniadau (Dros Dro) ar ôl yr etholiadau.

Mae hyn yn cynnwys rhoddion gan eich plaid wleidyddol eich hun.

Gall yr ymgeisydd a'r asiant etholiadol gael rhoddion tuag at wariant ymgeisydd, ond unwaith bod asiant etholiadol wedi'i benodi, rhaid i roddion gael eu trosglwyddo iddo mor gyflym â phosibl. Rhaid i'r asiant etholiadol gadarnhau bod rhoddion yn unol â'r rheolau cyn eu derbyn.

Rhaid i'r ymgeisydd a'r asiant lofnodi datganiad gyda'u ffurflen gwariant, yn dweud bod yr adran ar roddion yn gyflawn ac yn gywir hyd eithaf eu gwbyodaeth. Felly mae angen i'r ymgeisydd sicrhau bod ei asiant yn dilyn y rheolau.

Os na phenodwyd asiant, yr ymgeisydd sy'n gyfrifol am drafod a gwirio rhoddion.

Yn yr adran hon, rydym yn defnyddio 'chi' i gyfeirio at y person sy'n gyfrifol am ymdrin â rhoddion ar y pryd.

Mae i'r adran hon o'r canllawiau ddwy ran:

Mae Rhan Un yn esbonio'r rheolau ynglŷn â rhoddion, a chan bwy y gallwch eu derbyn.

Mae Rhan Dau yn esbonio'r gwiriadau y bydd angen i chi eu gwneud ar fathau gwahanol o roddwyr, a'r wybodaeth y bydd angen i chi ei chofnodi.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am roi gwybod am roddion ar ôl yr etholiad yn Adran C.

Rhan Un - Rhoddion

Beth sy'n cyfrif fel rhodd?

Rhodd yw arian, eiddo, nwyddau neu wasanaethau a roddir:

- tuag at eich gwariant fel ymgeisydd
- heb godi tâl neu ar delerau anfasnachol

ac sy'n werth dros £50. Nid ystyrir bod unrhyw beth sy'n £50 neu lai yn rhodd.

Mae rhai enghreifftiau o roddion yn cynnwys:

- rhodd arian neu fath arall o eiddo
- talu anfoneb ar gyfer gwariant ymgeisydd a fyddai fel arfer yn cael ei thalu gennych chi
- benthyciad nas rhoddwyd ar delerau masnachol
- noddi digwyddiad neu gyhoeddiad
- defnydd am ddim, neu am bris gostyngol arbennig, o eiddo neu gyfleusterau, er enghraifft defnydd am ddim o swyddfa

Ystyrir bod unrhyw rodd i ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol yn rhodd i'r blaid. Bydd y blaid yn datgan y rhodd hon, os yw'n dod o dan reolau'r blaid ynglŷn â rhoddion, ar ei ffurflen rhoddion a benthyciadau chwarterol.

Rhaid i chi gynnwys rhoddion tuag at wariant ymgeisydd hyd yn oed os ydych yn eu cael cyn i chi ddod yn ymgeisydd.

Cronfeydd ymladd pleidiau lleol

Mae llawer o bleidiau gwleidyddol yn cynnal cronfeydd ymladd lleol i ymgeiswyr. Os yw'r gronfa wedi'i rheoli gan y blaid ac nid yr ymgeisydd, caiff rhoddion i'r gronfa eu trin fel rhoddion i'r blaid fel arfer. Nid oes angen i chi eu trin fel rhoddion i'r ymgeisydd.

Fodd bynnag, **bydd** angen i chi roi gwybod am roddion gan y blaid i'ch ymgyrch yn ystod y cyfnod a reoleiddir.

Cyllido torfol

Gall ymgeiswyr godi arian drwy wefannau cyllido torfol tuag at eu hymgyrch. Rhaid i'r ymgeisydd wybod pwy sydd wedi rhoi'r arian fel y gall wneud gwiriadau i gadarnhau y caniateir derbyn yr arian, a sicrhau bod mesurau ar waith i ddychwelyd rhoddion gan ffynonellau nas caniateir. I gael rhagor o wybodaeth, gweler ein taflen ffeithiau ar [gyllido torfol](#).

Gan bwy y gallwch dderbyn rhodd?

Dim ond o ffynhonnell a ganiateir y gallwch dderbyn rhoddion. Ffynhonnell a ganiateir yw:

- unigolyn sydd wedi'i gofrestru ar un o gofrestrau etholwyr y DU, gan gynnwys etholwyr tramor
- plaid wleidyddol sydd wedi'i chofrestru ym Mhrydain Fawr
- y rhan fwyaf o gwmnïau sydd wedi'u cofrestru yn y DU
- undeb llafur sydd wedi'i gofrestru yn y DU
- cymdeithas adeiladu sydd wedi'i chofrestru yn y DU
- partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig sydd wedi'i chofrestru yn y DU ac sy'n cynnal busnes yn y DU
- cymdeithas lesiant sydd wedi'i chofrestru yn y DU
- cymdeithas anghorfforedig sydd wedi'i lleoli yn y DU ac sy'n cynnal busnes neu weithgareddau eraill yn y DU

Gallwch hefyd dderbyn rhoddion gan fathau penodol o ymddiriedolaethau a chan gymynroddion. Mae'r rheolau ynglŷn â'r rhoddion hyn yn gymhleth, felly cysylltwch â ni i gael rhagor o wybodaeth.

Er y gallwch dderbyn yn gyfreithiol roddion gan elusennau sy'n gwmnïau cofrestredig, ni chaniateir i elusennau wneud rhoddion gwleidyddol fel arfer o dan gyfraith elusennau. Dylech gadarnhau bod unrhyw elusen sy'n cynnig rhodd wedi cael cyngor gan y rheoleiddiwr elusennau perthnasol yn y DU cyn ei derbyn.

Sut rydych yn penderfynu p'un a allwch dderbyn rhodd?

Pan fyddwch yn cael unrhyw rodd o fwy na £50, rhaid i chi sicrhau ar unwaith eich bod yn gwybod pwy yw'r rhoddwr a bod y rhodd yn dod o ffynhonnell a ganiateir.

Pan fyddwch yn cael rhodd, bydd gennych 30 diwrnod i benderfynu p'un a allwch ei derbyn ai peidio.

Dylech ofyn i chi'ch hun:

- 'a wyf yn siŵr fy mod yn gwybod pwy sydd wedi rhoi'r rhodd hon?
- 'a yw'r rhoddwr yn un a ganiateir?'

Os:

- nad yw'r rhodd gan roddwr a ganiateir, neu
- am unrhyw reswm arall na allwch fod yn siŵr gan bwy yn union y rhoddwyd y rhodd

rhaid i chi ei dychwelyd o fewn cyfnod o 30 diwrnod. Os na wnewch hynny, tybir eich bod wedi'i derbyn, efallai y byddwch yn cyflawni trosedd a gallwn wneud cais i'r llysoedd am i'r rhodd gael ei fforffedu.

Os ydych wedi derbyn rhodd nas caniateir, dylech ddweud wrthym mor fuan â phosibl.

Rhoddion a roddir ar ran eraill

Os rhoddir rhodd ar ran rhywun arall, rhaid i'r person sy'n rhoi'r rhodd i chi (yr asiant) ddweud wrthyich:

- bod y rhodd ar ran rhywun arall
- manylion y rhoddwr gwirioneddol

Un enghraifft o rywun yn gweithredu fel asiant yw lle mae trefnydd digwyddiad yn trosglwyddo'r enillion o ginio a gynhaliwyd yn benodol i godi arian ar ran eich sefydliad.

Os oes gennych reswm dros gredu bod rhywun yn gweithredu fel asiant o bosibl ond nad yw wedi dweud wrthyich, dylech ganfod y ffeithiau fel y gallwch wneud y gwiriadau priodol. Os nad ydych yn siŵr pwy yw'r rhoddwr gwirioneddol rhaid i chi beidio â derbyn y rhodd.

Os nad yw'r rhodd gan roddwr a ganiateir, neu os na allwch fod yn siŵr pwy yw'r ffynhonnell mewn gwirionedd am unrhyw reswm, rhaid i chi ei dychwelyd o fewn y cyfnod hwn o 30 diwrnod.

Pryd rydych yn 'cael' rhodd?

Rydych fel arfer yn 'cael' rhodd ar y diwrnod rydych yn dod yn berchen arni.

Er enghraifft:

- os rhoddir taflenni am ddim i chi, rydych yn cael y rhodd pan gaiff y taflenni eu trosglwyddo i chi
- os rhoddir siec i chi, rydych yn cael y rhodd ar y diwrnod y mae'r siec yn cael ei chlirio
- os trosglwyddir rhodd yn uniongyrchol i'ch cyfrif banc rydych yn cael y rhodd ar y dyddiad rydych yn edrych ar eich cyfrif neu'r dyddiad rydych yn cael eich hysbysu bod y banc wedi'i chael, pa ddyddiad bynnag sydd gynharaf.

Sut rydych yn dychwelyd rhodd?

Os ydych yn gwybod pwy yw'r rhoddwr, rhaid i chi ei dychwelyd iddo o fewn 30 diwrnod i gael y rhodd.

Os daw'r rhodd o ffynhonnell anhysbys (er enghraifft, rhodd arian o £100 yn ddiennw), rhaid i chi ei dychwelyd o fewn 30 diwrnod i gael y rhodd i'r canlynol:

- y sawl a drosglwyddodd y rhodd i chi; neu
- y sefydliad ariannol a ddefnyddiwyd i drosglwyddo'r rhodd.

Os na ddychwelwch y rhodd o fewn 30 diwrnod, rhaid i chi anfon y rhodd atom. Byddwn yn ei thalu i mewn i gronfa gyfunol y Llywodraeth.

Sut rydych yn prasio rhodd?

Rhaid i chi brisio unrhyw rodd nad yw'n arian parod. Gwerth y rhodd yw'r gwahaniaeth rhwng gwerth yr hyn a gewch a'r swm (os o gwbl) a dalwch amdano.

Os rhoddir eiddo, nwyddau neu wasanaethau am ddim i chi, neu am bris gostyngol anfasnachol o fwy na 10%, rhaid i chi eu prasio ar gyfradd y farchnad.

Er enghraifft:

	Cyfraddau'r nwyddau ar y farchnad	Y pris a dalwch	Gwerth y rhodd
Neu:	£200	£100	£100
	Cyfraddau'r gwasanaethau ar y farchnad	Y pris a dalwch	Gwerth y rhodd
	£150	£0	£150

Os mai darparwr masnachol yw'r rhoddwr, dylech ddefnyddio'r cyfraddau y mae'n eu codi ar gwsmeriaid eraill. Os nad yw'r wybodaeth hon ar gael, dylech ganfod beth mae darparwyr tebyg yn ei godi am yr un eiddo, nwyddau neu wasanaethau a defnyddio hyn fel y gwerth masnachol.

Os byddwch yn dal i fod yn ansicr ynghylch sut y dylech brisio rhodd benodol, **e-bostiwch** neu ffoniwch ni i gael cyngor.

Dylech gadw cofnod o'r modd y lluniwyd eich prisiad.

Gostyngiadau masnachol yw'r rhai sydd ar gael i gwsmeriaid tebyg eraill, fel gostyngiadau ar gyfer swmp-archebion neu ostyngiadau tymhorol.

Gostyngiadau anfasnachol yw gostyngiadau arbennig a roddir i chi gan gyflenwyr. Mae hyn yn cynnwys unrhyw gyfradd arbennig nad yw ar gael ar y farchnad agored.

Prisio rhodd drwy nawdd

Os bydd rhywun yn noddi cyhoeddiad neu ddigwyddiad ar ran yr ymgeisydd, gwerth y rhodd yw'r swm llawn a dalwyd ganddo.

Ni ddylech ddidynnu unrhyw symiau ar gyfer unrhyw fudd y mae'n ei gael drwy'r nawdd.

Mae mwy o wybodaeth ar gael yn ein [Taflen ffeithiau: Nawdd](#)

Prisio mathau eraill o roddion

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am brisio gofod swyddfa a staff wedi'u secondio yn y [Papur Arbenigol: Rhannu gwariant ar ymgyrchu](#).

Pa gofnodion y mae angen i chi eu cadw?

Rhoddion a dderbyniwyd gennych

Os derbyniwch rodd gwerth dros £50, rhaid i chi gofnodi'r manylion hyn:

- enw a chyfeiriad y rhoddwr
- os mai cwmni yw'r rhoddwr, rhif cofrestru'r cwmni
- y swm (ar gyfer rhodd ariannol) neu natur a gwerth y rhodd (ar gyfer rhodd anariannol)
- y dyddiad y cawsoch y rhodd
- y dyddiad y derbyniwyd y rhodd

I gael rhagor o wybodaeth am sut i wirio rhoddion, gweler Rhan 2 o'r adran hon.

Os mai unigolyn yw'r rhoddwr, rhaid i chi gofnodi ei gyfeiriad fel y mae'n ymddangos ar y gofrestr etholwyr berthnasol. Os mai etholwr tramor yw'r rhoddwr, rhaid i chi gofnodi ei gyfeiriad cartref, a hynny am na fydd unrhyw gyfeiriad yn ymddangos ar y gofrestr etholwyr.

Os mai cwmni yw'r rhoddwr, rhaid i chi gofnodi cyfeiriad cofrestredig y rhoddwr a rhif y cwmni fel y mae'n ymddangos ar gofrestr Tŷ'r Cwmnïau.

Os mai cymdeithas anghorfforedig yw'r rhoddwr, rhaid i chi gofnodi cyfeiriad y brif swyddfa, a hynny am nad oes cofrestr o gymdeithasau anghorfforedig y gellir cyfeirio ati.

Rhoddion a ddychwelwyd gennych

Os cewch rodd o ffynhonnell nas caniateir rhaid i'r asiant etholiadol ei dychwelyd neu ei thalu i'r Comisiwn i'w thalu i mewn i'r gronfa refeniw gyfunol (gweler yn gynharach) a chofnodi'r manylion hyn:

- y swm (ar gyfer rhodd ariannol) neu natur a gwerth (ar gyfer rhodd anariannol)
- os na allech gadarnhau pwy oedd y rhoddwr, manylion am sut y rhoddwyd y rhodd
- os ydych wedi cadarnhau pwy oedd y rhoddwr, ond nad oedd y rhoddwr yn un a ganiateir ar yr adeg berthnasol, enw a chyfeiriad y rhoddwr
- y dyddiad y cawsoch y rhodd
- y dyddiad y dychwelwyd y rhodd gennych
- y camau a gymerwyd gennych i ddychwelyd y rhodd (er enghraifft, y person neu'r sefydliad y dychwelwyd y rhodd iddynt)

Os cewch rodd o ffynhonnell na allwch ei hadnabod (er enghraifft, rhodd arian parod o £100 a roddir yn ddiennw), rhaid i chi ei dychwelyd naill ai:

- at y sawl a drosglwyddodd y rhodd i chi; neu
- at y sefydliad ariannol a ddefnyddiwyd i drosglwyddo'r rhodd

Ar ôl yr etholiad

Bydd angen i chi gofnodi'r manylion hyn ar eich ffurflen gwariant a rhoddion. Mae rhagor o wybodaeth am y ffurflen, a phryd y bydd angen i chi ei dychwelyd, yn Adran C.

Os oes gennych un o'r swyddi etholedig hyn ac yn bwriadu sefyll yn etholiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, dylech sicrhau nad oes un o'r swyddi yn gwahardd eich bod yn dal y llall. Mae mwy o wybodaeth ar gael yn ein canllawiau [ar sefyll mewn etholiad](#)"

Os na allwch adnabod y person drosglwyddodd y rhodd i chi, neu'r sefydliad ariannol a ddefnyddiwyd i drosglwyddo, mae'n rhaid i chi anfon y rhodd atom ni. Byddwn ni yn ei dalu i brif gronfa wladol y Llywodraeth.

Ymgeiswyr sy'n aelodau plaid neu'n ddeiliaid swydd etholedig

Os ydych yn aelod o blaid wleidyddol gofrestredig neu os ydych eisoes yn dal rhyw swydd etholedig berthnasol, mae angen i chi ddilyn y rheolau ynglŷn â rhoddion a benthyciadau i chi, sy'n ymwneud â gweithgarwch gwleidyddol cyn y cyfnod a reoleiddir. Er enghraifft, efallai y cewch rodd i helpu i ariannu'ch ymgyrch i gael eich ethol yn ymgeisydd, neu ar gyfer gweithgarwch ymgyrchu cyn dechrau'r cyfnod a reoleiddir.

Deiliaid swydd etholedig yw:

- aelod o Senedd y DU
- aelod o Senedd Ewrop a etholwyd yn y DU
- aelod o Senedd yr Alban
- aelod o Gynulliad Cenedlaethol Cymru
- aelod o Gynulliad Gogledd Iwerddon
- aelod o unrhyw awdurdod lleol yn y DU, heb gynnwys cynghorau plwyf neu gymuned
- aelod o Awdurdod Llundain Fwyaf
- Maer Llundain neu unrhyw faer etholedig arall, neu
- Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Galwn yr unigolion hyn yn 'dderbynwyr a reoleiddir'. Os ydych yn dderbynnydd a reoleiddir a'ch bod yn cael rhoddion neu fenthyciadau penodol gwerth mwy na £500, gallwch ond eu derbyn o ffynonellau a ganiateir. Mae gennych 30 diwrnod ar ôl i chi eu cael i benderfynu a ddylech eu derbyn.

Os derbyniwch rodd neu fenthyciad gwerth mwy na £1,500 (neu roddion neu fenthyciadau o un ffynhonnell sy'n gwneud

Etholiad Cynulliad Cenedlaethol Cymru Mai 2016: Rhan 3 o 6
Gwariant a rhoddion

Os cewch eich ethol bydd y rheolau hyn hefyd yn berthnasol ar ôl i chi gael eich ethol.

[Mae canllawiaur ar y rheolau hyn ar ein gwefan ni.](#)

cyfanswm o fwy na £1,500), rhaid i chi roi gwybod i ni amdani o fewn 30 diwrnod i'w derbyn.

Rhan Dau - Sut i gadarnhau eich bod yn gallu derbyn rhodd

Cyn i chi dderbyn unrhyw rodd o fwy na £50 at ddibenion gwariant ymgeisydd, rhaid i chi gymryd pob cam rhesymol i:

- sicrhau eich bod yn gwybod pwy yw'r ffynhonnell wirioneddol
- cadarnhau bod y ffynhonnell yn un a ganiateir

Mae gennych 30 diwrnod i wneud hyn, a dychwelyd y rhodd os na allwch ei derbyn. Os cadwch rodd am fwy na 30 diwrnod, tybir eich bod wedi ei derbyn. Os cadwch rodd nas caniateir ar ôl y cyfnod hwn, efallai y byddwch yn cyflawni trosedd a gallwn wneud cais i'r llysoedd am iddi gael ei fforffedu i ni.

Rhoddion gan unigolion

Beth sy'n gwneud unigolyn yn rhoddwr a ganiateir?

Rhaid i unigolion fod ar un o gofrestrau etholwyr y DU ar adeg rhoi'r rhodd. Mae hyn yn cynnwys etholwyr tramor.

Sut rydych yn cadarnhau bod unigolyn yn rhoddwr a ganiateir?

Gallwch ddefnyddio'r gofrestr etholwyr i gadarnhau a yw unigolyn yn rhoddwr a ganiateir. Mae hawl gan ymgeiswyr a'u hasiantiaid i gael copi am ddim o'r gofrestr etholwyr lawn yn y cyfnod cyn etholiad. Dim ond er mwyn cadarnhau a yw rhoddwr yn rhoddwr a ganiateir neu at ddibenion etholiadol eraill y dylech ddefnyddio'r gofrestr. Rhaid i chi beidio â'i rhoi i unrhyw un arall.

Er mwyn cael copi o'r gofrestr, rhaid i chi gysylltu â'r adran cofrestru etholiadol yn eich cyngor lleol, gan esbonio eich bod yn gofyn am un fel ymgeisydd mewn etholiad, neu fel asiant etholiadol ar ran yr ymgeisydd.

Dylech hefyd ofyn i'r adran anfon yr holl ddiweddariadau i'r gofrestr hefyd. Mae hyn yn bwysig oherwydd gall enw etholwr gael ei dynnu oddi ar y gofrestr ac felly ar adeg rhoi rhodd efallai na fydd yn rhoddwr a ganiateir.

Rhaid i chi edrych ar y gofrestr a'r diweddariadau'n ofalus, er mwyn sicrhau bod y person ar y gofrestr ar y dyddiad y cawsoch y rhodd.

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- enw llawn y rhoddwr
- y cyfeiriad fel y mae'n ymddangos ar y gofrestr etholwyr, neu os mai etholwr tramor yw'r person, ei gyfeiriad cartref.

Efallai y bydd yn ddefnyddiol nodi rhif etholiadol y rhoddwr fel cofnod o'ch gwiriad.

Mewn rhai amgylchiadau arbennig mae gan bobl gofrestrriad di-enw. Os yw rhoddwr wedi cofrestru'n ddi-enw, cysylltwch â ni am gyngor.

Rhoddion gan gwmnïau

Beth sy'n gwneud cwmni yn rhoddwr a ganiateir?

Mae cwmni yn rhoddwr a ganiateir:

- os yw wedi'i gofrestru yn Nhŷ'r Cwmnïau;
- os yw wedi'i gorffori yn un o Aelod-wladwriaethau'r UE;
- os yw'n cynnal busnes yn y DU

Rhaid i chi fod yn siŵr bod y cwmni yn bodloni **pob un o'r tri** maen prawf.

Sut y gallaf gadarnhau cofrestriad cwmni a chorfforiad yn yr UE?

Dylech edrych ar y gofrestr yn Nhŷ'r Cwmnïau, gan ddefnyddio'r gwasanaeth

Webcheck am ddim yn www.gov.uk/companies-house.

Dylech edrych ar gofnod cofrestru llawn y cwmni.

Er mwyn cadarnhau bod y cwmni yn rhoddwr a ganiateir, bydd angen i chi edrych ar ei rif cofrestru. Bydd gan rai cwmnïau rif yn unig. Mae gan gwmnïau eraill lythyren fel rhagddodiad i'r rhif.

Mae'r tabl isod yn dangos i chi a yw cwmni â rhagddodiad penodol yn rhoddwr a ganiateir, cyhyd â'i fod hefyd yn cynnal busnes yn y DU.

Llythyren rhagddodiad	A yw'n rhoddwr a ganiateir?
Dim	Ydy
NI, SC	Ydy
FC, NF, SF	Ydy, os yw 'gwlad tarddiad' ar y cofnod ar y gofrestr yn un o Aelod-wladwriaethau'r UE

OC, SO,NC	Ydy, fel partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig – gweler yr adran ar wahân isod
IP, SP, NP,NO	Efallai – gweler cymdeithasau diwydiannol a darbodus yn yr adran 'Mathau eraill o roddwr' ar dudalen 41.
RC, SR, NR	Efallai – dylech gadarnhau gyda Thŷ'r Cwmnïau
Unrhyw ragddodiad arall	Nac ydy

Er mwyn cadarnhau a yw cwmni wedi'i gorffori yn un o aelod-wladwriaethau'r UE, dylech edrych ar y Gofrestr Ewropeaidd o Fusnesau gan ddefnyddio'r adnodd chwilio am gwmnïau am ddim yn www.gbrdirect.eu.

Sut rydych yn cadarnhau a yw'r cwmni yn cynnal busnes yn y DU?

Rhaid i chi fodloni'ch hun bod y cwmni yn cynnal busnes yn y DU. Gall y busnes fod yn un nid er elw.

Hyd yn oed os ydych yn gyfarwydd â'r cwmni eich hun, dylech edrych ar gofrestr Tŷ'r Cwmnïau er mwyn gweld:

- a yw'r cwmni yn cael ei ddiddymu, yn segur, neu ar fin cael ei ddileu o'r gofrestr;
- a yw cyfrifon a ffurflen flynyddol y cwmni yn hwyr

Mae'n bosibl bod cwmni yn dal i gynnal busnes os yw'n cael ei ddiddymu, yn segur neu'n hwyr yn cyflwyno dogfennau, ond dylech wneud gwiriadau ychwanegol er mwyn bodloni'ch hun mai felly y mae.

O ran unrhyw gwmni, dylech ystyried edrych ar y canlynol:

- gwefan y cwmni
- cyfeirlyfrau ffôn neu wefannau dibynadwy masnachau perthnasol

- y cyfrifon diweddaraf a gyflwynwyd i Dŷ'r Cwmnïau

Os nad ydych yn siŵr o hyd bod cwmni yn rhoddwr a ganiateir ar ôl gwneud eich gwiriadau, [e-bostiwch](#) neu ffoniwch ni i gael cyngor.

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- yr enw fel y mae'n ymddangos ar gofrestr Tŷ'r Cwmnïau
- cyfeiriad swyddfa gofrestredig y cwmni;
- rhif cofrestru'r cwmni

Rhoddion gan bartneriaethau Atebolrwydd Cyfyngedig

Beth sy'n gwneud partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig yn rhoddwr a ganiateir?

Mae partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig (LLP) yn rhoddwr a ganiateir:

- os yw wedi'i chofrestru yn Nhŷ'r Cwmnïau
- os yw'n cynnal busnes yn y DU

Sut rydych yn cadarnhau bod partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig yn rhoddwr a ganiateir?

Dylech edrych ar y gofrestr yn Nhŷ'r Cwmnïau, gan ddefnyddio'r gwasanaeth Webcheck am ddim yn www.gov.uk/companies-house.

Bydd angen i chi edrych ar rif cofrestru'r bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig. Dim ond rhifau sy'n dechrau gydag OC, SO neu NC sy'n bartneriaethau atebolrwydd cyfyngedig a ganiateir.

Fel yn achos cwmnïau, rhaid i chi fodloni'ch hun bod y bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig yn cynnal busnes yn y DU. Gallwch gael rhagor o wybodaeth yn yr adran flaenorol

'Sut rydych yn cadarnhau a yw'r cwmni yn cynnal busnes yn y DU? ar dudalen 37.

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- yr enw fel y mae'n ymddangos ar gofrestr Tŷ'r Cwmnïau
- cyfeiriad swyddfa gofrestedig y bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig.

Dylech hefyd gofnodi rhif cofrestru'r bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig.

Rhoddion gan gymdeithasau anghorfforedig

Beth sy'n gwneud cymdeithas anghorfforedig yn rhoddwr a ganiateir?

Mae cymdeithas anghorfforedig yn rhoddwr a ganiateir:

- os bydd ganddi fwy nag un aelod
- os yw'r brif swyddfa yn y DU
- os yw'n cynnal busnes neu weithgareddau eraill yn y DU

Sut rydych yn cadarnhau bod cymdeithas anghorfforedig yn rhoddwr a ganiateir?

Nid oes unrhyw gofrestr o gymdeithasau anghorfforedig.

Mae p'un a yw'n rhoddwr a ganiateir yn fater ffeithiol ym mhob achos.

Yn gyffredinol, bydd gan gymdeithas anghorfforedig fwy nag un aelod ac mae'n debygol o feddu ar y canlynol:

- aelodaeth adnabyddadwy,
- rheolau neu gyfansoddiad,
- bodolaeth ar wahân i'r aelodau

Er enghraifft, gall clybiau aelodau fod yn gymdeithasau anghorfforedig weithiau.

Rhaid i chi gadarnhau bod y gymdeithas anghorfforedig yn cynnal busnes neu weithgareddau eraill yn y DU. Gallwch gael rhagor o wybodaeth am gynnal busnes yn yr adran flaenorol 'Sut rydych yn cadarnhau a yw'r cwmni yn cynnal busnes yn y DU?' ar dudalen 37.

Os nad ydych yn siŵr a yw cymdeithas yn bodloni'r meini prawf, dylech ystyried a yw'r rhodd gan yr unigolion ynddi mewn gwirionedd (yn hytrach na'r gymdeithas) neu a oes rhywun yn y gymdeithas yn gweithredu fel asiant dros eraill.

Os credwch mai felly y mae, rhaid i chi gadarnhau bod pob un o'r unigolion a gyfrannodd fwy na £50 yn rhoddwyr a ganiateir a'u trin fel y rhoddwyr.

Os nad ydych yn siŵr, dylech wneud ymholiadau pellach a pheidio â derbyn y rhodd oni bai eich bod yn fodlon eich bod yn gwybod pwy yw'r rhoddwr gwirioneddol.

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- enw'r gymdeithas anghorfforedig,
- prif gyfeiriad y gymdeithas anghorfforedig.

Os hoffech gael mwy o ganllawiau ar roddwyr a ganiateir a chymdeithasau anghorfforedig, [e-bostiwch](#) neu ffoniwch ni i gael cyngor.

Mathau eraill o roddwr

Mae'r tabl isod yn dangos sut rydych yn cadarnhau bod mathau eraill o roddwr yn rhoddwyr a ganiateir.

Math o roddwr	Gofyniad	Ble i edrych
Plaid wleidyddol	Os ydych yn sefyll etholiad ym Mhrydain Fawr, rhaid bod y blaid wedi'i chofrestru ar gofrestr Prydain Fawr o bleidiau gwleidyddol.	Y Comisiwn Etholiadol www.comisiwnetholiadol.org.uk
Undeb llafur	Wedi'i restru'n undeb llafur gan y Swyddog Ardystio.	Y Swyddog Ardystio www.certoffice.org
Cymdeithas adeiladu	Cymdeithas adeiladu o fewn ystyr Deddf Cymdeithasau Adeiladu 1986	Yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol http://mutuals.fsa.gov.uk
Cymdeithas lesiant / ddiwydiannol neu ddarbodus	Wedi'i chofrestru o dan Ddeddf Cymdeithasau Llesiant 1974 neu Ddeddf Cymdeithasau Darbodus a Diwydiannol 1965.	Yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol http://mutuals.fsa.gov.uk

Pa wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chofnodi?

Rhaid i chi gofnodi:

- enw'r rhoddwr
- y cyfeiriad, fel y mae'n ymddangos, ar y gofrestr berthnasol.

Adran C – Ar ôl yr etholiadau

Mae'r adran hon yn esbonio sut i roi gwybod am gyllid eich ymgyrch ar ôl yr etholiad.

Ar ôl yr etholiad

Ar ôl yr etholiadau, rhaid i **asiantiaid** ymgeiswyr etholaethol, ac ymgeiswyr rhanbarthol annibynnol, sicrhau'r canlynol:

- rhaid i bob anfoneb ddod i law o fewn **21 diwrnod** ar ôl i ganlyniad yr etholiad gael ei ddatgan,
- rhaid i bob anfoneb gael ei thalu o fewn **28 diwrnod** ar ôl i ganlyniad yr etholiad gael ei ddatgan,
- rhaid rhoi gwybod i'r Swyddog Canlyniadau (Dros Dro) am fanylion gwariant a rhoddion yr ymgeisydd, **o fewn 35 diwrnod** ar ôl i ganlyniad yr etholiad gael ei ddatgan, ynghyd â datganiad bod y ffurflen yn gyflawn ac yn gywir.

Os caiff y canlyniad ei ddatgan ar 5 Mai, dylai'r Swyddog Canlyniadau (Dros Dro) dderbyn ffurflenni erbyn 9 Mehefin, os caiff y canlyniadau eu datgan ar 6 Mai, dylai'r Swyddog Canlyniadau (Dros Dro) dderbyn ffurflenni erbyn 10 Mehefin.

Rhaid i ymgeiswyr etholaethol, ymgeiswyr rhanbarthol annibynnol, a'u hasiantiaid, gyflwyno datganiadau yn cadarnhau bod y ffurflenni'n gyflawn ac yn gywir i'r Swyddog Canlyniadau (Dros Dro). Gellir cyflwyno'r rhain gyda'r ffurflen gwariant, neu o fewn saith diwrnod gwaith i gyflwyno'r ffurflen.

Os bydd yr ymgeisydd y tu allan i'r Deyrnas Unedig pan fydd angen cyflwyno'r datganiad, caiff y terfyn amser ei ymestyn i 14 diwrnod ar ôl iddo ddychwelyd i'r DU.

Efallai y bydd canlyniad yn cael ei ddatgan yn ddiweddarach na'r dyddiadau hyn. Bydd angen i chi gyfrifo'r dyddiadau perthnasol o ddyddiad gwirioneddol datgan y canlyniad yn yr etholaeth lle rydych yn sefyll fel ymgeisydd.

Dylai'r ffurflen nodi rhoddion a gwariant yn ystod y cyfnod a reoleiddir ar wahân.

Rhaid i chi gyflwyno ffurflen hyd yn oed os nad ydych wedi gwario unrhyw arian. Gelwir hyn yn 'ddatganiad dim trafodion'.

	Y dyddiad diweddaraf i		
Dyddiad y caiff y canlyniad ei ddatgan	Derbyn eich anfonebau	Talu'ch anfonebau	Cyflwyno'ch ffurflen
5 Mai 2016	26 Mai 2016	2 Mehefin 2016	9 Mehefin 2016
6 Mai 2016	27 Mai 2016	3 Mehefin 2016	10 Mehefin 2016

Rhaid i ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol gyflwyno ffurflen datganiad, yn nodi bod ffurflen gwariant ymgyrch y blaid yn gywir hyd eithaf eu gwybodaeth, fel sy'n ofynnol o dan erthygl 54 o Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cynrychiolaeth y Bobl) 2007.

Crynodeb o'r rhwymedigaethau adrodd:

Math o ymgeisydd	Rhwymedigaeth adrodd	Pwy sy'n gyfrifol	Dyddiad adrodd
Ymgeiswyr etholaethol	Ffurflen gwariant a rhoddion, gan gynnwys treuliau personol - o fewn 35 diwrnod i ddatgan y canlyniad.	Mae'r ymgeisydd neu'r asiant yn cwblhau'r ffurflen, Mae'r naill a'r llall yn llofnodi'r datganiadau.	9 Mehefin neu 10 Mehefin , yn dibynnu ar y dyddiad y caiff y canlyniad ei ddatgan.
Ymgeisydd rhanbarthol annibynnol	Ffurflen gwariant a rhoddion, gan gynnwys treuliau personol - o fewn 35 diwrnod i ddatgan y canlyniad.	Mae'r ymgeisydd neu'r asiant yn cwblhau'r ffurflen, Mae'r naill a'r llall yn llofnodi'r datganiadau.	9 Mehefin neu 10 Mehefin , yn dibynnu ar y dyddiad y caiff y canlyniad ei ddatgan.
Ymgeiswyr rheolaeth plaid rhanbarthol	Bydd y blaid yn cyflwyno ffurflen gwariant y blaid, ac yn rhoi gwybod am roddion a benthyciadau.	Mae'r blaid yn cwblhau'r ffurflen. Mae'r ymgeisydd yn cwblhau'r ffurflen datganiad.	Ffurflen gwariant plaid - 5 Awst , (neu 5 Tachwedd os yw gwariant y blaid dros £250,000.) Caiff rhoddion eu cynnwys yn adroddiad Chwarter 2 ar roddion a benthyciadau plaid.

Anfonebau sy'n dod i law neu sy'n cael eu talu ar ôl y terfynau amser

Rydym yn galw hawliadau (anfonebau ar gyfer eich gwariant fel ymgeisydd) nad yw'r asiant etholiadol yn eu cael o fewn y terfyn amser o 21 diwrnod yn **hawliadau heb eu talu**.

Ni ellir yn gyfreithlon dalu hawliadau heb eu talu oni cheir gorchymyn llys yn caniatáu talu'r hawliad.

Rydym yn galw hawliadau nad ydynt wedi cael eu talu o fewn y terfyn amser o 28 diwrnod yn **hawliadau y mae anghydfod yn eu cylch**.

Ni ellir yn gyfreithlon dalu hawliadau y mae anghydfod yn eu cylch heb i orchymyn llys gael ei roi gyntaf yn caniatáu talu'r hawliad.

Rhaid rhoi gwybod am unrhyw hawliad sy'n cael ei dalu:

- ar ôl y terfyn amser o 21 diwrnod i dderbyn anfoneb: neu
- ar ôl y terfyn amser o 28 diwrnod ar gyfer taliadau,

ar ôl cais **llwyddiannus** i'r llys, ac **ar ôl** y terfyn amser ar gyfer cyflwyno ffurflenni gwariant etholiad, yn ysgrifenedig i'r Swyddog Canlyniadau o fewn **saith diwrnod** i'w dalu, ynghyd â chopi o'r gorchymyn llys.

Mae'n drosedd i dalu hawliad heb ei dalu heb orchymyn llys.

Cwblhau'ch ffurflen

Gelwir yr adroddiad ar wariant a rhoddion yn 'ffurflen'. Rhaid i'r ffurflen ddangos gwariant yr aethpwyd iddo yn ystod y cyfnod a reoleiddir, a rhaid iddi gynnwys y canlynol ar gyfer pob eitem o wariant:

- ar gyfer beth roedd y gwariant – er enghraifft, taflenni neu hysbysebu
- enw a chyfeiriad y cyflenwr
- y swm neu'r gwerth
- manylion unrhyw hawliadau sydd heb eu talu neu y mae anghydfod yn eu cylch
- manylion unrhyw wariant tybiannol, a datganiad o'i werth
- anfonebau a derbynebion ar gyfer unrhyw daliad o £20 neu fwy

Rhaid i'r ffurflen hefyd gynnwys:

- manylion pob rhodd dros £50
- cyfanswm pob rhodd gwerth llai na £50

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am y manylion y mae'n rhaid i chi eu cofnodi ar gyfer pob rhodd yn Adran B o'r canllawiau hyn.

Rhaid i'r ymgeisydd a'r asiant hefyd lofnodi datganiad bod y ffurflen yn gyflawn ac yn gywir hyd eithaf eu gwybodaeth a'u cred.

Ble y gallwch gael gafael ar y ffurflen gwariant a'r ffurflen datganiad

Rydym hefyd yn paratoi ffurflenni a nodiadau esboniadol y gallwch eu defnyddio ar gyfer eich ffurflen gwariant a'ch ffurflen datganiad. Mae'r rhain ar gael ar ein tudalen canllawiau i

Mae'n ofynnol i ymgeiswyr rhestr plaid rhanbarthol gwblhau **ffurflen datganiad** yn cadarnhau bod ffurflen gwariant ymgyrch eu plaid yn cynnwys unrhyw wariant sy'n gysylltiedig â'u hymgeisyddiaeth, a'i bod yn gywir hyd eithaf eu gwybodaeth.

Mae'n drosedd i wneud datganiad ffug gan wybod hynny neu yn ddiotal.

ymgeiswyr ac asiantiaid. Maent yn cwmpasu'r holl wybodaeth y mae'n rhaid i chi ei chynnwys.

Sut y gallwn helpu

Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn y canllawiau a awgrymwyd gennym yn y ddogfen hon, neu gallwch weld ein holl ganllawiau a'n hadnoddau diweddaraf ar ein gwefan.

Gallwch hefyd gysylltu â ni ar un o'r rhifau ffôn neu gyfeiriadau e-bost isod. Rydym yma i helpu, felly cysylltwch â ni.

Ffoniwch ni ar:

- Cymru: 0333 103 1929
gwytodaeth@comisiwnetholiadol.org.uk

Ewch i www.comisiwnetholiadol.org.uk

Rydym yn croesawu adborth ar ein canllawiau - e-bostiwnch ni yn: pef@electoralcommission.org.uk